

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

UOHSX003HHLY

Číslo jednací:
ÚOHS-C10/2011/IN-4333/2011/420/TEH

Vyřizuje/linka/fax:
Mgr. Ehrenberger/278/116

V Brně dne:
23. 3. 2011

Ing. Petr Křižan
odbor veřejné podpory, ředitel

Vážený pane ,

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 17. 3. 2011 Vaši žádost o poskytnutí informací v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Předmětem žádosti bylo poskytnutí informací obsažených v nedávném stanovisko Úřadu k restrukturalizaci Dopravního podniku Ostrava a.s.

V souladu s § 14 odst. 5 písm. d) zákona Vám v příloze poskytujeme stanoviska Úřadu ve věci restrukturalizace Dopravního podniku Ostrava, a.s., konkrétně se jedná o stanoviska Úřadu ze dne 2. 9. 2009, č. j. ÚOHS-11256/2009/420/IWa a ze dne 4. 11. 2009, č. j. ÚOHS-14032/2009/420/IWa.

S pozdravem

Obdrží:

e-mail:

Přílohy:

1. Stanovisko Úřadu ze dne 2. 9. 2009, č. j. ÚOHS-11256/2009/420/IWa
2. Stanovisko Úřadu ze dne 4. 11. 2009, č. j. ÚOHS-14032/2009/4208/IWa

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

trida Kpt. Jarose 7, 604 55 Brno, Česká republika, Tel: +420 542 167 111, Fax: +420 542 167 112, www.compet.cz

UOHSX001DQ4Y

V Brně dne 2.září 2009

Č. j.: ÚOHS-11256/2009/420/IWa

Vážený pane předsedo představenstva,

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 26. srpna 2009 Váš dopis se žádostí o posouzení činností spočívajících v provozování údržby, modernizace a výroby dopravních prostředků pro externí zákazníky právním subjektem, který je současně příjemcem veřejné podpory v rámci závazku veřejné služby (dále jen „ZVS“). Jedná se konkrétně o Dopravní podnik Ostrava, a.s. (dále jen „DPO“), který je společností se 100% majetkovou účastí statutárního města Ostrava a jejím hlavním cílem je zajišťování městské hromadné dopravy v rámci ZVS. Kromě vlastního provozu městské hromadné dopravy, však DPO provozuje i významné dílenské kapacity, které slouží k opravě, údržbě, modernizaci a výrobě vlastních dopravních prostředků, ale i dopravních prostředků externích zákazníků. Právě v provozování těchto činností pro externí zákazníky spatřujete možné narušení pravidel veřejné podpory.

Provozování činností jako jsou opravy, údržba, modernizace a výroba dopravních prostředků je obecně považováno za činnost ekonomickou, která je subjekty běžně provozována v tržním (konkurenčním) prostředí za účelem dosažení zisku. Jakákoliv dotace takového subjektu může znamenat nedovolené zvýhodnění tohoto subjektu na trhu, narušení tržního prostředí a v důsledku i vznik nedovolené veřejné podpory. DPO provozuje výrobní činnosti jednak pro svoji vlastní potřebu, nezbytné pro výkon svých činností v závazku veřejné služby (ty jako takové nepředstavují nedovolenou veřejnou podporu), ale i pro externí zákazníky na komerčním základě za účelem dosažení zisku. Dotování činností právě v této

oblasti, jak již bylo zmíněno výše, je z hlediska pravidel veřejné podpory nepřípustné. Jak vyplývá i z výkladové praxe orgánů Společenství, veřejné prostředky určené pro kompenzaci prokazatelné ztráty v rámci ZVS nemohou být použity např. na pokrytí výrobních nákladů, provozních ztrát komerčních aktivit apod. daného subjektu. Evropská legislativa proto požaduje v případech, kdy jeden subjekt vykonává činnosti jak na komerční bázi tak i v rámci ZVS, aby jednak uváděl náklady a výnosy spojené se ZVS odděleně od nákladů a výnosů z poskytování jiných služeb, ale i ukazatele pro rozdělování nákladů a výnosů (tzv. oddělené účetnictví).

Na základě výše popsaného je proto možné na Vaše dotazy odpovědět takto:

Dotaz 1: Dochází v DPO skutečně k nedovolené veřejné podpoře komerčně realizované výrobní činnosti?

Ano dochází za podmínky, že není zabráněno křížovému financování komerčních činností příjmy z činností v ZVS.

Dotaz 2: Je skutečně nezbytné pro účely dosažení souladu se závaznou legislativou pro oblast veřejné podpory a hospodářské soutěže provést ekonomické a právní oddělení výrobní činnosti DPO do samostatně fungující obchodní společnosti?

Není nezbytné oddělit komerční výrobní činnosti do samostatně fungující obchodní společnosti, postačí oddělení účetnictví komerční výrobní činnosti a činnosti nekomerční (v rámci ZVS). Právní a ekonomické oddělení se jeví jako vhodnější, ale není nezbytné.

Dotaz 3: Existují z Vašeho pohledu jiná možná řešení současné situace nedovolené veřejné podpory, jako např. decentralizované divizionální uspořádání, ve kterém by došlo v jednom právním subjektu k vytvoření samostatně hospodařící a finančně nezávislé divize Výroba, která by poskytovala své služby pro interní útvary DPO i pro externí zákazníky na základě interní a externí fakturace výkonu?

Dle názoru Úřadu by bylo v principu i toto řešení možné. Evropská legislativa však klade důraz jen na oddělené uvádění nákladů a výnosů ve svém účetnictví (viz výše).

Toto posouzení vyjadřuje stanovisko Úřadu k dané problematice, vyplývající z jeho praxe jakožto konzultačního, koordinačního, poradenského a monitorovacího orgánu v oblasti veřejné podpory za využití dosavadních předpisů, judikatury Soudního dvora Evropských společenství, rozhodnutí Evropské komise a dalších zdrojů z oblasti veřejné

podpory. Je určeno pouze pro informační účely a nemá právní závaznost. Nenahrazuje platné právní předpisy.

K autentickému a právně závaznému výkladu veřejné podpory jsou oprávněny pouze příslušné orgány Evropských společenství.

S pozdravem

Ing. František Kořínek
předseda představenstva a ředitel společnosti
Dopravní podnik Ostrava a.s.
Poděbradova 494/2
701 71 OSTRAVA – MORAVSKÁ OSTRAVA

V Brně dne 4.listopadu 2009
Č. j.: ÚOHS-14032/2009/420/IWa

Vážený pane předsedo představenstva,

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 20. října 2009 Váš dopis se žádostí o doplnění stanoviska č.j. 11256/2009/420/IWa týkajícího se posouzení činností spočívajících v provozování údržby, modernizace a výroby dopravních prostředků pro externí zákazníky právním subjektem, který je současně příjemcem veřejné podpory v rámci závazku veřejné služby (dále jen „ZVS“). Dopravní podnik Ostrava a.s. (dále jen „DPO“), který je společností se 100% majetkovou účastí statutárního města Ostrava, jehož hlavním cílem je zajišťování městské hromadné dopravy v rámci ZVS kromě vlastního provozu městské hromadné dopravy provozuje i významné dílenské kapacity, které slouží k opravě, údržbě, modernizaci a výrobě vlastních dopravních prostředků, ale i dopravních prostředků externích zákazníků. Právě v provozování těchto činností pro externí zákazníky spatřujete možné narušení pravidel veřejné podpory. K Vámi zaslaným dotazům můžeme uvést následující:

1/ Představuje požadavek na oddělení účetnictví komerčně realizované činnosti a činnosti realizované jako plnění závazku veřejné služby fakticky požadavek na to, aby náklady a výnosy byly komerčně vykonávané aktivitě přiřazeny ve správné, odůvodněné, úplné a prokázané výši, a to jak v pozici nákladů přímých, tak v pozici režijních nákladů (výrobní, odbytové a správní režie), které běžně komerčně fungující subjekt standardně nese v plném jejich rozsahu?

Ano, za správný lze považovat postup, kdy jsou náklady a výnosy přiřazeny ke komerčně vykonávané aktivitě ve správné, odůvodněné, úplné a prokázané výši, a to jak v pozici nákladů přímých tak v pozici nákladů režijních.

2/ Představuje požadavek na oddělení účetnictví komerčně realizované činnosti a činnosti realizované jako plnění závazku veřejné služby fakticky požadavek na to, aby náklady vztahující se ke komerčně vykonávané činnosti byly hrazeny (placeny) mimo oblast veřejných prostředků? Je tedy nutné v rámci požadavku na oddělené účetnictví provést i oddělení rozvahových (bilančních) položek, jejichž prostřednictvím probíhá financování komerční činnosti a které zachycují nákup komponent a dlouhodobého majetku pro komerčně realizovanou činnost?

Ano, oddělení účetnictví komerčně realizované činnosti a činnosti realizované jako plnění ZVS vyžaduje, aby náklady vztahující se ke komerčně vykonávané činnosti byly hrazeny mimo oblast veřejných prostředků. Pokud bude financován nákup dlouhodobého majetku využívaného jen pro komerčně realizovanou činnost, měl by takový majetek být oddělen v rámci rozvahových položek v celé částce. Pokud však bude využíván v obou činnostech subjektu (komerčních i v ZVS), pak by měl být v rámci rozvahových položek zastoupen odpovídajícími procentuálními částmi.

3/ Je za případ nedovoleného křížového financování některých přímo nebo nepřímo souvisejících nákladů komerčně realizované činnosti z veřejných zdrojů nutné považovat i situaci průběžného přelívání nákladů výrobních kapacit mezi plněním závazků veřejné služby a komerčními činnostmi, kdy v okamžiku nevyužitých kapacit komerční činností jsou takové náklady opět hrazeny z veřejných zdrojů.

Ano, průběžné přelívání výrobních kapacit mezi plněním ZVS a komerčními činnostmi není z hlediska problematiky veřejné podpory možné. Evropská legislativa (*Rozhodnutí Komise 2005/842/ES i Rámec společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby 2005/C 297/04*) předpokládá v rámci pověření závazkem veřejné služby ex ante vyznačení povahy, délky trvání ZVS, stejně tak i ukazatelů pro výpočet a kontrolu vyrovnávací platby a zejména mechanismů navrácení nadměrné vyrovnávací platby. Subjekt pověřený ZVS tedy po určitém období, kdy byl pověřen ZVS, bude na základě odpovídajícího předem stanoveného výpočtu kompenzován na základě objednaného/provedeného objemu dílenských prací. Z veřejných prostředků by rozhodně neměly být kompenzovány nevyužité kapacity komerčních aktivit subjektu.

Toto posouzení vyjadřuje stanovisko Úřadu k dané problematice, vyplývající z jeho praxe jakožto konzultačního, koordinačního, poradenského a monitorovacího orgánu

v oblasti veřejné podpory za využití dosavadních předpisů, judikatury Soudního dvora Evropských společenství, rozhodnutí Evropské komise a dalších zdrojů z oblasti veřejné podpory. Je určeno pouze pro informační účely a nemá právní závaznost. Nenahrazuje platné právní předpisy.

K autentickému a právně závaznému výkladu veřejné podpory jsou oprávněny pouze příslušné orgány Evropských společenství.

S pozdravem

Ing. František Kořínek
předseda představenstva a ředitel společnosti
Dopravní podnik Ostrava a.s.
Poděbradova 494/2
701 71 OSTRAVA – MORAVSKÁ OSTRAVA